

LA CAMPANA DE GRACIA

10 centims

Els pobres Ajuntaments

De totes les fortaleces caigudes en les darreres setmanes, la que ha anat més avall, la que fa més llàstima, és l'Ajuntament. No al·ludim d'una manera concreta l'Ajuntament de Barcelona. Ens referim, en general, a l'entitat Ajuntament, a tots els Ajuntaments de l'Estat espanyol. Els polítics de l'antic règim no han sofert tant com els regidors, alcaldes i secretaris. Si per la insistència de la persecució s'ha de judicar la magnitud del delictes, no hi ha cap dubte que els delinqüents més grossos del règim enfonsat són els Ajuntaments constitucionals.

Després de l'escombrada general d'Ajuntaments elegits—és un dir—pel sufragi popular, han vingut una sèrie de disposicions que tenen per objecte l'establir la gran vigilància sobre els Ajuntaments nous. Delegats governatius amb espasa a cada cap de partit. Inspeccions particulars en nombrosos municipis. Gent a la presó. I ara, concessió del dret de queixa a tots els ciutadans majors d'edat. Està vist que no hi ha confiança en els Ajuntaments, ni en els que han caigut, ni en els que s'han alçat en el seu lloc.

Així es comprèn que esclati per tot arreu la tradicional antipatia del poble pels Ajuntaments. En un diari hem vist una caricatura, en la qual dos subjectes es barallen, i com a mots de suprema injúria, l'un diu a l'altre: «Ex regidor! Exalcalde!»; i un altre diari ha dit agudament que la vella frase segons la qual Espanya és un presidi solt, ha d'ésser modificada en la següent forma: «Espanya és un Ajuntament solt». Oh, antiga glòria de les institucions municipals! Oh, tradicions magnífiques de Consells i consellers! Avui el Ajuntaments apareixen amb el màxim desprestigi. O bé els municipis antics no eren tan gloriosos com ens diu la tradició daurada, i creiem que hi ha efectivament en aquest punt una gran part d'exageració, o bé la institució municipal, ha degenerat terriblement en l'edat moderna i contemporània. Cal confessar que d'aquesta feta queda en mal lloc la famosa tesi de l'autonomia municipal.

Innovació lliberal

No ens seria permès concretar la nostra disconformitat amb molts dels decrets del Directori, inclús el de incompatibilitats, tan aplaudit. No tenint cap estímul la política, convertida en funció ascètica, les intel·ligències cercaran en les finances l'arrodonida comoditat, caient la política en mans secundàries. Així va succeir en l'Alemanya d'abans de la guerra, i quan arribada la pau, i les engúries de la pau, Alemanya fou necessitada de intel·ligències de primer ordre, es va veure forçada a recórrer an els Erzberger i els Rathenau, i els Stiúnes—el qual encara que no intervingui oficialment, és un dels conductors de la política alemanya—prescindint dels polítics incompatibles amb les finances...

El decret de intervenció ciutadana en els municipis, per el que la tribuna municipal serà accessible a tots els ciutadans, és una concessió absolutament lliberal. És el dret de queixa, rodejat de la prerrogativa de la presència personal en el saló de sessió, convertint-nos en regidors de nosaltres mateixos. Jo expoliat, postergat, pel Municipi, podré recórrer contra d'ell, davant del propi Municipi en sessió, és a dir, davant la ciutat.

Tota la democràcia està basada en la intervenció del ciutadà en la cosa pública, i quan la democràcia té un funcionament normal, cap sistema polític aconsegueix ni la seva eficàcia, ni la seva elasticitat. Entre un Consell Municipal que autoritàriament conduís la ciutat i la governació per la totalitat dels regidors, sota la pressió de la que ja podem anomenar tribuna fiscal del poble, serà sempre preferible aquest darrer règim que evita, o dificulta, tota extralimitació, i articula la participació democràtica, excitant la preocupació per la cosa pública.

L'autoritat, neix de la llibertat, però la llibertat no s'ha de despendre mai del seu dret d'intervenció en l'autoritat, sortida del seu si, i ja constituïda. El regidor és creat pel poble, però el poble no pot fer absoluta la seva delegació, ni esperar a les eleccions futures per a renovar el Municipi que el contrariava. En els països d'autèntiques essències democràtiques, el plebiscit i el «referendum», enquadren l'acció dels poders governants. An aquí, això és prematur, però essent el dret de queixa, amb dret de veu damunt la tribuna consistorial, un pas cap a la democratització de la vida pública, i la primera mesura lliberal donada pel Directori, nosaltres l'aplaudim.

Abans teníem vot. Ara vot i veu. I aqueixa veu pressuposa, que tots hem de posseir idèntic dret de ciutadania, idèntic vot. El dret a la reclamació, no fa més que completar el dret al vot universal i directe.

PARADOX

Els delators

Fa engúnia i basca, el veure com surten en aquest temps, a tall de bolets després de la pluja, els infims delators de vila i de barriada. Hi ha una pila de gent, molta més de la que caldria per al bon nom de Catalunya—que s'entretenen aprofitant les actuals circumstàncies per a desfegar petites passions, enveges i rencúries. Molts d'aquests denunciants són anònims, tiren la pedra i amaguen la mà. I això sol ja els fa perdre tota significació honorada davant d'aquells mateixos a qui voldrien afalagar o servir. Però n'hi ha d'altres que donen la cara. Una cara lletja, on es retrata l'esperit mesquí o el cor malvat.

Ens referim a aquells delators de delictes imaginaris. El paper de qui delata és, en general, poc lluit. Però si la delació es funda en motius polítics, o en qüestions de partits i tendències, és repugnant i vituperable. L'existència de aquesta mena de delators és un símptoma una mica alarmant, perquè denota que hi ha zones podrides en el nostre poble.

Succeeix en moltes poblacions catalanes que les qüestions locals, quasi sempre sense contingut ideològic, filles de

rivalitats personals, d'incompatibilitat, d'interessos o de baralles de famílies, tenen el primer paper en la presentació de denúncies, sovint completament falses. Tota la baixesa de la política local surt a flor de terra. Això ens demostra la necessitat de preocupar-se de l'educació del poble. N'hi hauria prou amb una engruna de sentit moral; n'hi hauria prou amb sentir dins l'ànima el ressó de la noblesa, per a renunciar a les venjances que avui fa possible el trasbals que hi ha hagut en el règim polític.

En mig de la tristesa que fa l'espectacle dels delators, reconeixem que té un aventatge i és el de fer caure moltes caretes i de presentar descoberta la fesomia de molta gent que dissimulava.

El delator, és delata ell mateix primer que ningú, delata els seus sentiments, la seva ànima. Quan llença la veu acusadora, l'eco li torna els mots convertint-lo en acusat.

FULMEN

Els vells partits

No diguem que no són llestos els polítics de Madrid, que jo els tinc per una colla de xicots molt alxerits. De moment va esparverar-los el dallabaix succeït; posaren pell de gallina en considerà els perills que corrien i callaren com uns morts, esporuguits, veient com el Directori donant mostres d'un dalit governamental fins ara desconegut del país, fent-se tort a la *Gaceta* com en un castell ardit, anava tirant enlaire tot l'edifici estantís d'aquella vella política dita del torn dels partits.

—Es cosa de tres setmanes, deien els més alxerits, ens caldrà tenir paciència de cinc setmanes a sis.

—Tot se'n anirà a la porra si nosaltres fem l'ull viu, deia un dels que somniava ésser govern tot seguit.

—Protestem!

—No val la pena!

—Alcem-nos?

—No ho creec precis.

—Què fem doncs?

—Muts i a la gàbia

—Doncs, *muxont*, ja està dit. Pres l'acord tots ells callaren, algun es feu fonedís;

aquell se'n anà a la torra, aquell es quedà a Madrid. Mes veient que allò que creien més tou que pa de pessic es feia de mica en mica dur com un còdol de riu i que la *Gaceta* anava disparant seguit, seguit, fent tant soroll com els *Berles* en bombejar a París,

pensant en la menjadora els polítics es van dir:

—Nol, la cosa està que bufat Qui mana, mana a la fi;

es veu que hi ha Directori per un temps indefinit, i tarré bé en dirigir-m'hi perquè, vaja, al cap i al fi,

jo que fins vareig servir per fer un temps de ministre, com ara puc ser feliç convertit en un *Don Nadie*! Bah, bah! Ja estic decidit, acceptaré com un home els fets consumats i així, potser pescaré algun càrrec al fer-se el govern civil.

Ahir, els romanonistes i un petit grup de maurins; avui, els d'En Melquiades i alguns prietistes petits; demà, els d'En Sàchez Guerra o de l'Alba si és precis, i fins En Lerroux en persona, s'ofereixen ben humils an En Primo de Ribera, per quan ell cregui precis acabar la dictadura i fé un govern escollit

d'homes de pes i de vàlua amb tota cura escollits.

Ail! si el dictadò els escolta, si que estarem ben guarnits! Ail! si és que amb la seva surten ja ens podrem ben amanir! Prou anirem cul-arreteres fins a caure en un abim! El marquès d'Estella, diuen que no es deixarà influir per les mil manyagueries dels homes dels vells partits I que pensarà:—*Pa'l gato, Dármela con queso a mí*! Em plau, car d'altra manera no seria pas prob viu, i ell mateix donaria ales als seus pitjors enemics.

FLOX

EL CEMENTIRI VELL

Del Cementiri Nacional se n'ha encarregat un nou sepulturer. L'anterior empleat devia ésser un mandra, perquè s'han trobat, escampats pel Camp Sant, una pila de morts.

Escombra nova, neteja bé. Tots els que comencen una feina s'hi posen amb un braó extraordinari. El nou enterramorts treballa amb dalit en la penosa tasca d'enterrar forces canes endins tot el podrimenter que infectava l'aire, privant la respiració.

Té ganes d'enllestir depressa i no hi plany ni el temps, ni l'esforç. Aquesta mateixa precipitació fa que alguns clots tinguin poca fondària i les terres les deixi sense macisar. Amb la pressa també ha recollit algun minyó que dormia sobre l'herbeig del cementiri i ha intentat soterrar-lo, però el minyó, viu i despert, se li ha esmunyit i seguirà la vida que'l Destí li tingui marcada.

Aquest Cementiri Nacional, es veu que'l tenien molt descuidat. Com més morts enterra el nou sepulturer, més despulles apareixen. La recerca d'un difunt dona al nas la flaire d'un nou focus de podridura. Per més que'l bon home s'afanya no pot donar l'abast.

Comprentent les dificultats de la tasca que s'ha imposat, demana l'ajut d'alguns homes experts, més aquests, que tenien amistat amb l'antic enterramorts, procuraven entrebancar-lo. El nou sepulturer no podia refiar-se més que del propi esforç i de la col·laboració d'algun membre de la seva família.

Al cap d'unes quantes setmanes de penosa fatiga, volgué reposar de la tasca dedicant una jornada al repàs de la feina feta. Dona un tomb per tots els indrets on havia enterrat algun mort, i quedà un bon xic astorat. Tots els morts treien el dit!

El nou sepulturer prengué seient sobre una tomba antiga i restà una bella estona pensatiu. Li ballava pel cervell la idea de que potser fora un remei eficaç el calar foc al cementiri i construir-ne un de nou.

JEPH DE JESPU

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

La Cierva

Es gros, panxut, fàcil a la caricatura, té una barba de boc. Intel·lectualment, té un criteri de camàlic, de carreter. Com tota la gent inculta sent una gran veneració per tot ço que sigui força. No estem molt segurs de si es passeja per casa seva amb *espuelas* i montat a cavall. Com tota la gent inculta, té un títol de advocat. Això li ha servit per a tergiversar la llei a gust seu, per a fer-la malejable entre els seus dits bruts de sang i d'or. Es recorden d'ell alguns plets que no

honrarien a cap persona digna. Té més de bandoler que d'advocat.

Es el tipus més representatiu d'aquesta cosa odiosa, repulsiva, estulta i ferotge, d'aquest animal salvatge que és el cacic. En el caciquisme, i aquest país pròdig en donar tal fruit, ha obtingut una trista notorietat.

Va nèixer en un poble que se'n diu Mula: indubtablement aquest nom de Mula ha tingut una gran influència en la seva vida. Els que han sentit el seu fuet de cacic damunt les espatlles, com no tenen valor per a matar-lo físicament, el maten espiritualment dient-li: *L'Alegria de la Huerta*.

Animes negres

Tinc un germà capellà que és l'home que m'ha fet més mal de tots els homes que he trobat per aquest món on els mal nascuts abunden.

A més a més d'ésser un estúpit, com tants de la seva classe, té una ànima negra com el vestit que porta.

Vull passar per alt el grapeig i les conquestes de certes filles de Maria amb l'excusa de que els prova la virtut i em referiré tan sols al meu cas.

Ja és sabut que un capellà té un gran predomini sobre la seva família i quan ell parla «flectemus genua» que és la veu infalible de l'Esperit Sant. Ell és censor arbitrari de tots als assumptes familiars i no consent que ningú obri per compte propi encara que tingui més seny i més bondat que ell.

Jo festejava una bella xicota i n'estava bojament enamorat. Ell hi trobà un sens fi de obstacles i s'imposà a les meves aspiracions. Cada tres per dos escrivia a casa dient-los totes les pestes de la meva pretesa. La posà més bruta que un drap emmascarat; la tractà de vulgar prostituta.

Veritablement ho era. Els fets m'ho han demostrat; però què li importava a ell? Si: li importava el que no li havia exposat els meus plans. Em tractà de

boig i em digué que no m'era germà i que no li mirés més la cara.

Es aquesta la moral carcuda. Ells prediquen l'amor al pròxim; la compassió dels pobres delinqüents; la dolcesa de Crist que tot ho perdona. Ells diuen que Jesús morí per nosaltres pecadors; ens recorden que perdonà la pecadora Magdalena; que digué: «qui sigui net d'iniquitat que tiri el primer cop de roc» i en canvi no concebeixen que hom estimi una ànima desencaminada i la porti pel bon camí. Perquè quan a mi s'em deia que ella era tan dolenta, jo sempre responia: I què? Quan més dolenta me la pintàreu més l'estimaré encara. Sort n'hi ha que els bons ens compadim dels dolents i fem que no ho siguin.

La moral carcuda no és així. Ells pre-

diquen les doctrines del Galileu tot amor i germanor, però ells neguen aquesta germanor a un germà digne i ells esbullen els amors veritables de ànimes grans.

Aquest meu germà volia, a pesar dels sants i de les meves inclinacions naturals que jo em fes religiós. Fa anys que em persuadí per anar a fer exercicis espirituals amb els Jesuïtes. Hi vaig anar. Jo sé les lluites que vaig haver de sostenir amb dos pares reverents que no em deixaven mai de petja. Vaig acabar els exercicis i, naturalment, no em va pas ploure la covardia de tancar-me entre quatre parets ni el volguer anar a convertir salvatges, perquè crec que de salvatges n'hi ha per tot el món i els d'aquí no són tan de bosc però són més barbres; i ell, aleshores, digué que havia fet els

exercicis malament. Està clar: ell inclús sap les meves interioritats i coneix la meua consciència per a dir que els havia fet malament. No sap que «De internis neque Ecclesia no judicat» que vol dir «Dels actes interns ni l'Església pot jutjar-ne».

Aleshores començà la lluita despietada entre nosaltres dos, arribant a tal extrem el seu vilipendi que, col·locació que em sortia col·locació que em feia perdre. Per ell inclús he patit fam perquè no he volgut ésser un sarrió de carbó com ell que ho és d'ànima i de cos com de la vestidura.

Ell logrà d'una manera baixa i criminosa el fer-me renyir amb la meua amor: De primer tot era dir pestes d'ella a casa meua. Això no li donà cap resultat; fou contraproductiu. Tot d'un plegat simulà fer les paus amb mi i digué a casa que ella era una dona honrada i ben digne de la nostra família i aleshores escrigué als pares d'ella i a ella mateixa dient-li totes les pestes de mi.

Aquesta és l'obra d'un germà carcuda; aquesta és la manera com entenen, aquesta gent, la llei de Déu. Aquest és el fruit de la sang de Crist que sumeixen cada dia. «Sort tenim de les seves pregàries sinó s'ensorraria el món». Diuen germans a tots els homes i ell ha caigut més avall que un gos negant-me la germanor. Són aquests negres d'ànima que per pell a la cara hi porten pergamí de missal. Són aquets jueus hipòcrites que tornarien a clavar a Crist si tornés. Són els mercaders del temple que venen trossos de cel i van comprant trossos de terra. Són la casta espúrea que treballa en la fosca...

Sembla que m'hi he enfadat, veritat? Doncs, no senyors; no valen la pena. Sols són dignes de que ens els mirem i els tractem com feia el genial Voltaire, desconcertant-los amb l'humorisme i l'ironia. Contra el seu cinisme i la seva mala fe, fa més efecte una rialla grassa i riure constantment del mal gust que suposa el fer de Carnestoltes de tot l'any. I, per tota revenja del mal que m'ha volgut fer un germà d'aquesta índole, demano a tu, amic lector, una gràcia de pietat per les ànimes negres. SALPER

Es veu que anava ben alimentat aquest paio.

BATALLADES DE TOT ARREU

MISS BETTY FANNER, LA PRIMERA «JOCKEY»

S'ha dit massa que la dona és el sexe dèbil. Jo crec que és més forta que el foc i l'espasa. Doble la voluntat de l'home i en fa el que vol.

Miss Betty Fanner és la primera «jockey» que ha pres part en les carreres de cavalls. Això és un símbol. És més propi de la dona que no pas de l'home el montar a cavall; és la seva qualitat natural. Al fi i al cap, qui és sinó ella la que monta a la humanitat sencera des de que el món és món?

Encaar que els textos sagrats no ho diguin, jo crec que el pare Adam ja es deixà montar per la mare Eva i li feu esqueneta per a bastar la poma. Des de llavors la dona ha seguit montant a l'home, cama ací cama enllà, damunt la golafreria de l'amor, i l'home—cavall indòmit, només domesticat per la dona—per a satisfer les seves pas-

sions, corre vers el precipici, esperonat per la seva «jockey».

Hi han dones que no són pas «jockeys», però s'emporten l'home content i enganyat i cavalquen durant la carrera de la vida a un sens fi d'homes cavalls. Són «jockeys» de la sensualitat. N'hi ha que ja fan carrera abans de donar la senyal. Són les que ja enganyen el jove amb el qual festegen. No té res d'estrany el que Miss Betty Fanner hagi pres part en una carrera cavalcant àrdidament. Si Eva montà a Adam, si el forçat Samsó fou montat per Dalila i li esquilà la crinera i tot; si tots els homes som montats per una dona o altra, què té que veure el cas de Miss Betty Fanner? Realment és la primera «jockey», però moralment és de les últimes per ésser d'actualitat.

BURLANT LA LLEI SECA

Seria pleonàsticament paradoxal i antitètic fer complir la llei seca en alta mar. En mig de la immensitat de les aigües, qui gosaria parlar de la llei seca?

Es per això que els aficionats a l'empinamenta han tingut una idea cèlebre. Per a burlar aquesta llei, cap lloc més indicat que mar endins. Són tants els burletes de la llei seca que s'ha fet imprescindible erranjar un Bar a bord d'un vapor contrabandista de begudes alcohòliques.

El «barman», que té aquests cubillets a les mans, està preparant un «cocktail» que és com si diguéssim que està preparant el llit de nuvis, perquè aquesta gent, així com hi ha qui fa el viatge de nuvis ells fan el de la borratxera i així com hi ha qui posa en pràctica l'amor lliure, ells posen en pràctica la borratxera lliure.

Mireu que és burlarse ben bé de les lleis naturals, l'emborratxar-se entre mig de tanta aigual

Aquí no donaria pas resultat això del Bar a bord d'un navili, perquè els nostres comerciants vinícols amb l'afició i el fanatisme que tenen

El «Bar» d'un barco contrabandista.

perquè el vi sigui ben cristià, demanen com s'aprofitarien! Per petita que fos la bota de «visky» i altres begudes alcohòliques, apoiada damunt de la mar, seria la bota de Sant Fariol.

ELS MORTS

Avui an aquesta secció de «Batallades» bé ens permetreu que toquem a morts, encara que només sigui una sola «batallada». Permeteu-me que sigui una «batallada» tènue per als pobres polítics caiguts, però al ensem que sigui també un toc de còmbregar o de extremunció. Jo voldria que aquestes «batallades» les tremolar les estrelles fonèdices i al sentir la «batallada» i al fondre's les estrelles amb quina devoció resariem el pare-nostre!

UN SIMI FUMADOR

Les idees Darwinianes sembla que cada dia es van confirmant. S'ha discutit i discutit el si l'home és o no oriund del «mono», i jo crec que si no s'ha afirmat, és més per culpa de la pretensió humana que no pas de res més. Està clar: ens ho han dit tant que l'home és el rei de la creació, que no vol pas passar-hi pel reconeixement de la paternitat en el simi.

En una de les importants revistes gràfiques hi veiem un simi viciós amb si fa o no fa els mateixos vicijs de l'home, i, predilectament, té el vici de fumar. Nosaltres, al mirar aquest simi fumador, hem sentit momentàneament el dubte de si era un simi o si era un home; però desseguida se'ns esvaí el dubte, pensant que hi ha molts i molts homes que només en tenen la figura d'home, i digueu-me si hi ha gaire diferència d'un home d'aquests amb un simi fumador i viciós amb faccions més o menys humanes. El simi sembla que torna a perfeccionar-se i es va acostant a l'home, i l'home sembla que tendeix a degenerar-se i va acostant-se al simi. Ja arribarem a trobar-nos, ja. Ja tenim l'instint d'imitació, àdhuc en les coses més transcendents, o sinó mireu: En Mussolini promou un moviment, ja n'hi ha un altre que l'imita.

Ho veieu com En Darwin tenia força raó.

Heu's agut un simi al que qualsevol pendria per un home.

La primera dona jockey.

Coses de Seminari

II

Recordo les aules de Teologia discutint Sant Tomàs, sense que l'entenguin i dec dir-vos amb tota la sinceritat que és el lloc del món on he sentit les bestieses més fenomenals.

Segurament que si Sant Tomàs no es dongués compte de que ho fan sense malícia, innocentment i de que són uns pobres animals inofensius, segurament que es donaria vergonya d'haver escrit la Sume Teològica, aquell centenar d'articles que ningú d'ells entén ni sap lo que diuen ni l'importància que tenen tan de fons com de forma, però—això sí—tots el saben de memòria. Què hi vol dir entendre'ls o no? La qüestió és sapiguer-los. Que per ventura us penseu que la meitat dels capellans saben que diuen quan resen? En canvi quasi tots saben els psalms de memòria i moren farts de dir grans deses que esborronen sens haver-les enteses mai; per alguna cosa han passat per la fàbrica de fer màquines de resar.

Doncs en les aules de Teologia sentireu, per exemple, com s'objecciona sobre el misteri de la Trinitat. Veureu com «un cara del 'que és' s'aixeca i diu emfàticament, amb veu solemnnial i acompassada: «Tot lo que és un no és tres; essent així que Déu és un; doncs no és tres.» Quedeu del tot desconcertat; no sabeu si efectivament sou a l'aula de Teologia o si sou a un manicomi, o si per art d'encantament us han tret quinze o vint anys de sobre i us troben que fa pocs dies que aneu a pendre les primeres lletres en una escola de pàrvuls i amb un guixot a la mà, davant d'una pizarra, us ensenyen a mal dibuixar els primers guarismes i a comptar amb els dits.

Sentint aquestes estúpides discussions—dic discussions perquè desseguida s'en aixeca un altre que li nega ço que ha dit—i altres que si no són semblants és perquè encara són més poca-soltes, va començar a preocupar-me vivament si serien veritables les teories darwinianes i vaig anar deduint, deduint sense silogismes ehl—i acabi amb la conclusió de que l'home podia molt bé ésser un derivat del simis i que si bé és cert que anà perfeccionant-se, també era cert que retrocedia d'un cop i tornava a l'estat de simi al entrar a les aules teològiques d'un Seminari.

Dic això, «ad majorem Dei gloriam et divi Thome Aquinatis» perquè, almenys, als estúpids catedràtics que tan repapadament amb una dolça somnolència o amb una gran mandritis aguda, escolten aquestes bestialitats, s'els acudeixi dir als alumnes que per assistir a classe és indispensable portar diariament deu cèntims de cacauets a la butxaca. Així amb molt més caràcter podrà dir «rient simi, i estic plenament segur que el celeberrim Sant Tomàs somriuria irònicament pensant que la seva «Summa Theològica» no admet esclafaments ni discussions insulsos.

S. P.

REPICS

Què Don Juan Tenorio! i «niño muerto»? Aquí no hi ha res més que'l rei de la barra i de la poca-vergonya que no mor mai, però que ajuda a morir al poble que l'ha engendrat. Mentre hi hagin Tenorios estúpids, no deixaran d'haver-hi imbecils per admirar-los.

Aquests alemanys són els reis de la manya. Totes se les estudien. Ara propaguen la venda de llibres de teologia dogmàtica i un sens fi d'objectes religiosos que a nosaltres ens semblen un insult per a tota la cort celestial.

Pobre cristianisme! Pobre religió que t'han convertit en comerç!

Admirable la fórmula que trobem en les pàgines del rotatiu menys indicat per a publicar-la: — «Tu que no serveixes per a res, seràs comerciant».

— «Tu que no vols aprendre de lletra, aniràs a treballar».

— «Tu que no vols treballar, buscarem influència, i et farem empleat».

LA TRISTESA DEL "TENORIO"

—Acabaré per no venir a Espanya, perquè els capellans, que són més "tenorios" que jo, m'han pres la plaça.

Molt bé, però no ho trobem tan bé dient-ho des de on es diu.

La premsa a voltes és molt poc cortesa amb les seves concissions.

Fixeu-vos, sinó, amb ço que diu un diari que es ven per tota la Catalunya:

«L'infant Alfons visita la capital de Catalunya». Això no és res, si al dessota no s'hi llegís aquest estirabot:

«Trobada de bombes a La Bordeta». Quin contrasentit! Quina ironia!

La raó social i eclesiàstica «La parròquia dels Angels», comunica el seu pròxim trasllat per imposicions d'un comprador, que vol convertir aquella mansió de fanatisme en magatzem industrial.

El negoci sempre és el negoci, i si per implantar-hi un altre s'enderroca l'església que va construir-se en 1868, ens aconhorta al pensar amb el negoci que representa la venda de la «parròquia dels Angels».

Ens recordem molt dels que viuen de cara al sol, però mai dels que moren treballant sota la terra. Aquests són els minaires, els que fan vida de taup i que no es preocupen de les coses del món, perquè un cop surten de les galeries in toxicaadores sols desitgen reposar.

Aquets homes treballen sense altre ventilació que una petita mànega d'aire comprimit que, en lloc d'afavorir els perjudica, ja que és un aèir

malsà Trevalen despullats de roba, en mig d'una temperatura de calor inaguantable, i els obliguen a estar encauats durant vuit hores de treball estipulades pels patrons.

Nosaltres, que vivim en plena llum, per què no ens recordem dels que moren arrencant de les entranyes de la terra el combustible alimentador de la nostra claretat?

A Bascònia estant preparant un homenatge an En Pau Iglesias, l'home que des de petit s'ha consagrat a la causa d'exaltar en el ordre de la cultura, de l'economia i del dret, la condició dels humils. La vellesa l'ha sorprès pobre, i això es la prova millor de la seva honradesa.

Deixant a un costat certes claudicacions que ha fet, impulsat per la lluita per la vida, ens és grat adherir-nos a l'acte.

Hi ha manca de pisos!!! Aquest és el clam de cada dia i el gemec de cada nit que llencen els que viuen rellogats i explotats.

Nosaltres ja sabem que'l Directori se n'ocuparà, però desitjariem que fos aviat. Duro amb els que tenen sis o set pisos acaparats per a fer-hi negoci llogant habitacions i que ni tant sols treuen cèdula ni paguen contribució. Lo únic que treuen són els llogaters que no paguen.

Mantes vegades el jove i original dibuixant Vilarrasa «Ovi» havia embellit aquestes pàgines. Per dissort, ja no podrà seguir la seva col·laboració

perquè la Mort implacable, l'ha arrebaassat de la vida.

Es una pèrdua preciosa, i de la que'n en hem sentit molt. Que tingui un bon repòs!

«A Dios lo que es de Dios y a César lo que es del César».

Amb aquesta sentència de Jesús, el furibunde Unamuno començà la seva enigmàtica i ben seva conferència.

Nosaltres diem: Si ell és del parer de lo que digué al començar, per què, doncs, s'entossudeix a voltes i nega el que pertany a u, i afirma el que no creu? No l'arribarem a entendre fins que deixi de tractar les coses com un panell.

En Puigmarí, primer tinent d'alcalde, ha pogut lluir la vara un parell de dies. I que l'home la rumbejava tot cofoi! Em sembla que la satisfacció de fer d'alcalde interí li donaven amb comptagotes. Què vol fer-hi!

De mica en mica, s'ompla la pica.

L'Alba ha desmentit categòricament allò de que anava a publicar les seves Memòries polítiques en espanyol, francès i anglès, tirant-ne cent mil de cada.

I ha fet bé. Hauria gastat un munt de pessetes per a sincerar-se davant del país, i aquest hauria exclamat:

— Memòries a la família.